

Valtuustoaloite koskien syntyvyyden lisäämistä Torniossa vauvarahan keinoin

KV 12.06.2023 § 74

Valmistelija

Hallintopäällikkö Outi Kääriäinen

Varavaltuutettu Jyri Tallgrenin 12.6.2023 jättämä ja kymmenen valtuutetun kannattama seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Lapset ovat kaupunkimme ja yhteiskuntamme tulevaisuuden edellytys ja perhe on tärkeä yksikkö terveessä yhteiskunnassa. Yhteiskuntamme ja kaupunkimme tulevaisuuden kannalta perheen perustamiseen on löydettävä kannustimia. Aloitteen tarkoitus on tuoda konkreettinen kannustin tähän valtakunnallisesti ehkä merkittävimpään ongelmaan tulevaisuutemme kannalta.

Torniossa lapsiluvun lasku on ollut jyrkkää ja viime vuosina on notkahdettu alle 200 lapsen vuosi vauhtiin. Kahtena edellisenä vuotena kaupunkimme väestöstä on edesmennyt reilu 80 enemmän kuin on syntynyt.

Taloudellinen epävarmuus lapsen hankinnassa tässä ajassa ei saa olla syy lapsihaaveesta luopumiseen. Aloitteen pyrkimys on saattaa Tornioon vauvaraha 1000€/syntynyt lapsi, vaatien lapsen kotikunnaksi Torniota. Aloitteen toteutuessa vaikuttavuutta on helppo seurata ja todeta se toimivaksi toivottavasti kasvavana lapsimääränä. Alkuun aloitteen toteutus voisi tapahtua muutaman vuoden kokeiluna.

Aloitteen kustannus on kohtalainen suhteutettuna aloitteesta aiheutuvaan positiiviseen kuvaan aidosti lapsiystävällisestä kaupungista. Aloite tukee myös Tornion strategian pyrkimystä lapsiystävälliseksi kunnaksi.”

Päätös

Päätettiin saattaa aloite kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Toimenpiteisin

Sivistystoimenjohtaja Tarja Konola-Jokinen

SIVISTYS 22.04.2026 § 46
3596/02.05.01.00/2023

Valmistelijat ja lisätiedot (etunimi.sukunimi@tornio.fi)
Tarja Konola-Jokinen

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Tornio ottaisi käyttöön 1000 euron suuruisen vauvarahan jokaisesta syntyvästä lapsesta edellyttäen, että lapsen kotikunta on Tornio. Aloitteen tavoitteena on kannustaa perheellistymiseen ja vahvistaa kaupungin lapsiystävällistä imagoa.

Syntyvyyden kehitys on valtakunnallisesti ja paikallisesti huolestuttava. Vuonna 2025 Torniossa syntyi 148 lasta, ja syntyvyys on ollut laskevalla

uralla usean vuoden ajan. Samanaikaisesti kaupungin väestökehitys on ollut negatiivinen kuolleisuuden ylittäessä syntyvyyden.

Aloitteessa esitetty vauvaraha olisi 1000 euroa per syntynyt lapsi. Vuoden 2025 syntyvyydellä kustannus olisi noin 148 000 euroa vuodessa. Mikäli toimenpide toteutettaisiin useamman vuoden kokeiluna, muodostuisi kokonaiskustannus usean vuoden aikana merkittäväksi. Arvio ei sisällä mahdollisia hallinnollisia kustannuksia.

Tornion kaupungin taloustilanne on tällä hetkellä erittäin haastava. Kaupungissa toimii talouden sopeuttamisryhmä, jonka tehtävänä on valmistella rakenteellisia ja pysyviä keinoja talouden tasapainottamiseksi. Uusien pysyvien menojen lisääminen tilanteessa, jossa samanaikaisesti tarkastellaan palveluverkkoa ja menokuria, ei ole taloudellisesti perusteltua ilman vahvaa näyttöä toimenpiteen vaikuttavuudesta.

Tutkimus- ja kuntakokemusten perusteella ei ole yksiselitteistä näyttöä siitä, että kertaluonteinen vauvaraha lisääisi syntyvyyttä pysyvästi. Perheen perustamispäätökseen vaikuttavat ensisijaisesti työllisyystilanne, toimeentulon vakaus, asuminen, palveluiden saatavuus sekä yleinen tulevaisuuden näkymä. Kertaluonteisen etuuden vaikutus on useissa selvityksissä arvioitu lyhytaikaiseksi tai vähäiseksi.

Syntyvyyden tukeminen ja lapsiystävällisyyden vahvistaminen ovat kuitenkin kaupungille tärkeitä tavoitteita. Vaikuttavampina ja pitkäjänteisempinä keinoina voidaan pitää:

- laadukkaiden ja saavutettavien varhaiskasvatus- ja koulupalveluiden turvaamista
- sujuvaa arkea tukevien perhepalvelujen kehittämistä
- kohtuuhintaisen asumisen mahdollistamista
- työllisyyttä ja elinvoimaa vahvistavia toimenpiteitä

Näillä tekijöillä on tutkimusten mukaan merkittävämpi vaikutus perheellistymispäätöksiin kuin yksittäisellä rahallisella kannustimella.

Kokonaisarvion perusteella, huomioiden kaupungin taloustilanne, talouden sopeuttamistarve sekä toimenpiteen epävarma vaikuttavuus, vauvarahan käyttöönottoa ei esitetä tässä vaiheessa toteutettavaksi.

Kaupunki jatkaa lapsiystävällisyyttä ja elinvoimaa vahvistavien rakenteellisten toimien kehittämistä osana strategiatyötä ja talouden tasapainottamista.

Esittelijä

Sivistystoimenjohtaja Konola-Jokinen Tarja

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta hyväksyy annetun vastauksen ja lähettää sen edelleen kaupunginhallitukselle ja valtuustolle käsiteltäväksi.

Päätös

Hyväksyttiin.
